Голові разової спеціалізованої вченої
ради Національного університету
«Київський авіаційний інститут»,
доктору економічних наук, професору,
декану факультету менеджменту,
фінансів та маркетингу
Максиму ЖИТАРЮ

ВІДГУК

офіційного опонента доктора наук з державного управління, професора, професора кафедри управління, Київського столичного університету імені Бориса Грінченка МАРУХЛЕНКО Оксани В'ячеславівни на дисертаційну роботу ВЕРЕТИНСЬКОГО Артема Івановича на тему: «Державно-управлінські механізми реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС», поданої на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

Актуальність теми дисертаційного дослідження А.І. Веретинського є беззаперечною. Набуття Україною статусу держави-кандидата на членство в Європейському Союзі та початок переговорного процесу щодо вступу суттєво підвищують вимоги до інституційної спроможності органів державної влади забезпечувати послідовну реалізацію економічної частини Угоди про асоціацію з ЄС. У цих умовах питання вдосконалення державно-управлінських механізмів міжвідомчої координації, стратегічного планування та моніторингу виконання євроінтеграційних зобов'язань набувають першочергового практичного значення, що робить обраний напрям дослідження своєчасним і таким, що відповідає нагальним потребам науки публічного управління та адміністрування.

Наукові положення, висновки й рекомендації, сформульовані в дисертації, є обґрунтованими належним чином. Вони спираються на системний, історико-ретроспективний, компаративний і структурно-функціональний підходи, а також на широку джерельну базу (153 найменування), яка охоплює праці провідних вітчизняних (В. Бакуменко, Ю. Ковбасюк, О. Оболенський, Є. Романенко та ін.) і закордонних (Г. Ван дер Лоо, Р. Петров, А.Л. Дімітрова та ін.) дослідників. Висновки логічно узгоджуються між розділами роботи. Достовірність результатів підтверджується використанням офіційних нормативно-правових джерел та двома довідками про впровадження результатів у практичну діяльність.

Наукова новизна одержаних результатів визначається насамперед авторським внеском у розвиток теорії інституційних механізмів державного управління євроінтеграційними процесами. З-поміж представлених положень найбільш вагомими, на нашу думку, є:

– уперше запропонована концептуальна модель удосконалення державно-управлінського забезпечення реалізації економічних положень Угоди про асоціацію, що передбачає посилення інституційної координації, розвиток механізмів стратегічного планування та вдосконалення системи моніторингу;

– удосконалений підхід до оцінювання ефективності державно-управлінського забезпечення шляхом поєднання індикаторів нормативно-правової адаптації, інституційної спроможності та результативності міжвідомчої координації;

– подальший розвиток наукових підходів до класифікації напрямів реалізації економічної частини Угоди через виокремлення кластерів економічного урядування.

Практична цінність одержаних результатів підтверджується їх упровадженням у діяльність Національного агентства кваліфікацій (довідка № 01/01.01-05/2873 від 03.12.2025) та Департаменту Європейського Союзу Міністерства закордонних справ України (довідка № 311/19-091-160231 від 29.12.2025). Запропонована модель Національного координаційного центру економічної інтеграції та система KPI можуть бути використані під час подальшого вдосконалення координаційного механізму виконання Угоди про асоціацію.

Основні положення й результати дисертаційного дослідження оприлюднено у 9 наукових працях автора, з яких 5 статей опубліковано у фахових виданнях та 4 тези доповідей – за матеріалами науково-практичних конференцій різного рівня, зокрема міжнародних («Сучасні проблеми модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку», м. Загреб, Хорватія, 2022; «Сучасні аспекти модернізації науки: стан, проблеми, тенденції розвитку», м. Париж, Франція, 2022) та всеукраїнських («Публічне управління та адміністрування: актуальні проблеми теорії та практики», м. Київ, 2022; «Публічне управління та адміністрування: реалії та перспективи», м. Київ, 2023). Автореферат і публікації повною мірою відображають зміст дисертаційного дослідження, основні наукові положення, висновки та рекомендації, що виносяться на захист.

Дисертація складається зі вступу, трьох розділів (дев'яти підрозділів), висновків, списку використаних джерел (153 найменування) та двох додатків; містить 4 рисунки і 2 таблиці; загальний обсяг роботи – 226 сторінок, з яких 192 сторінки основного тексту. Робота виконана у межах науково-дослідної роботи кафедри публічного управління та адміністрування «Теоретико-методологічні

засади трансформації публічного управління в умовах дії воєнного стану та післявоєнного відновлення» (ДР №0125U002024), що засвідчує її зв'язок із плановою науковою тематикою закладу.

У розділі 1 автором ґрунтовно розкрито феномен економічної інтеграції, простежено генезис економічного євроінтеграційного курсу України та сформовано понятійно-категоріальний апарат дослідження. Позитивно оцінюємо системність викладення матеріалу та послідовне розмежування категорій «імплементація», «гармонізація», «транспонування», «адаптація законодавства», що надає розділу необхідної теоретичної глибини.

Розділ 2 присвячено аналізу інституційно-правового забезпечення та організаційно-адміністративних практик реалізації економічної частини Угоди. Заслуговує на увагу характеристика інституційної структури (Кабінет Міністрів України, профільні міністерства, Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції) та виявлення проблем фрагментації повноважень і дублювання функцій.

У розділі 3 обґрунтовано концептуальні засади модернізації державно-управлінського забезпечення, зокрема пропозиції щодо створення Національного координаційного центру економічної інтеграції, запровадження KPI та процедури ex ante integration impact assessment. Розділ має виражений прикладний характер, що є суттєвою перевагою роботи.

Зауваження та дискусійні положення щодо змісту дисертації

Позитивно оцінюючи дисертацію в цілому, вважаємо за необхідне висловити такі зауваження та дискусійні пропозиції, що не знижують загальної високої оцінки роботи, але можуть бути враховані здобувачем у подальших наукових розвідках і в ході публічного захисту:

– 1) Запропонована концептуальна модель модернізації державного механізму (стратегічний рівень, інституційно-процедурний блок, функціонально-аналітичний контур, механізм зовнішньої та суспільної валідації, результативний рівень) описана переважно змістовно; варто було б доповнити її формалізованою організаційною схемою із зазначенням конкретних суб'єктів на кожному рівні.

– 2) Пропозиція щодо створення Національного координаційного центру економічної інтеграції при Кабінеті Міністрів України потребує уточнення його інституційно-правового статусу та співвідношення з повноваженнями наявного Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції, аби уникнути дублювання функцій, на яке сам автор указує як на проблему чинної системи.

– 3) У роботі містяться лише 2 таблиці й 4 рисунки на 192 сторінці основного тексту; ілюстративний матеріал (зокрема щодо запропонованої системи KPI чи структури координаційного центру) міг би бути розширений для кращої наочності управлінських пропозицій.

– 4) У висновках до розділів простежується певне текстуальне повторення положень наукової новизни, викладених у вступі; це не є суттєвим недоліком, однак ускладнює сприйняття авторського внеску як абсолютно нового матеріалу.

– 5) Доцільно було б розширити аналіз кадрової спроможності органів державної влади (згадуваної автором як «кадровий дефіцит») конкретними даними щодо чисельності та кваліфікаційного рівня фахівців, задіяних у координації євроінтеграційних процесів.

Наведені зауваження мають переважно дискусійний і рекомендаційний характер та не стосуються принципових наукових положень дисертації. Дисертаційна робота А.І. Веретинського є самостійним завершеним науковим дослідженням, яке вирішує актуальне науково-прикладне завдання вдосконалення державно-управлінських механізмів реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Загальний висновок. Зазначені зауваження та дискусійні положення не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи й не знижують її наукової та практичної цінності. Дисертація «Державно-управлінські механізми реалізації економічної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС» є самостійним, завершеним науковим дослідженням, виконаним на належному теоретико-методологічному рівні, відповідає вимогам, що висуваються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії, встановленим Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), а її автор – ВЕРЕТИНСЬКИЙ Артем Іванович – заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Офіційний опонент:
доктор наук з державного управління,
доцент Оксана МАРУХЛЕНКО

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307965
ВЛАСНИЙ ПІДПИС
О. Марухленко (ПІБ) ЗАСВІДЧУЮ
Пров. фах. ВК Лисогор І.В (посада)